

Posudek oponenta disertační práce

Jméno studentky:	Barbara Dufková
Název práce:	In Search of a Competition Law Model for ASEAN through a Case Study of Singapore, Malaysia and Vietnam: Does the EU Competition Law Model Fit?
Oponent	Michal Petr
Pracoviště:	Právnická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci

I.

Vhodnost a náročnost tématu práce

Posuzovaná práce se zaměřuje na v České republice málo diskutovanou problematiku soutěžního práva a politiky v zemích ASEAN. Na základě srozumitelných důvodů si vybírá tři členské země ASEAN, u kterých stručně popisuje některé jejich ekonomické charakteristiky a jejich soutěžně právní režim a táže se, nakolik tento režim vychází ze soutěžního práva EU a nakolik je pro tyto země „vhodný“. Současně se zamýšlí nad vhodným modelem ochrany hospodářské soutěže na regionální úrovni ASEAN.

Jedná se nepochybně o „nové“ a subjektivně zajímavé téma, rozsah jehož zpracování odpovídá požadavkům kladeným na práce tohoto typu. Současně se ale jedná o téma mimořádně náročné – otázku „vhodnosti“ není dost dobře možné hodnotit na základě kvantifikovatelných dat (a studentka se o to ani nepokouší), vždy se bude jednat o – více či méně kvalitně – odůvodněné subjektivní hodnocení. Metodologii práce se nicméně budu podrobněji věnovat níže.

Téma práce v každém případě pokládám za vhodně zvolené.

II.

Stanovení a splnění cílů práce, zhodnocení dosažených výsledků a vlastního přínosu studenta

Práce se podrobně věnuje vymezení svých cílů a metodologii jejich naplnění. Cílem práce je zodpovězení tří výzkumných otázek (str. 9); otázky jsou srozumitelné a s ohledem na zaměření práce podle mého názoru i dobře zvolené (s určitými výhradami k otázce 3, viz níže), nepokládám ale za samozřejmé, že je vůbec možné na ně relevantně zodpovědět (viz níže).

Pokud jde konkrétně o první otázku (do jaké míry jsou soutěžní režimy založeny na modelu práva EU), pokládám ji – při náležitém vymezení charakteristik unijního soutěžního práva – za užitečnou a poměrně jednoznačně zodpověditelnou.

Pokud jde o otázku druhou (jak dalece je zvolený model vhodný (*suitable*) pro danou jurisdikci, pokládám ji za relevantní, ale obávám se, že ji není možné v omezeném rozsahu, který má studentka na každou z vybraných zemí k dispozici (cca 35 stran textu), kloudně zodpovědět, jak bude uvedeno níže. Sama studentka koneckonců dochází k závěru, že se jí tuto otázku definitivně zodpovědět nepodařilo (str. 203).

Pokud jde konečně o otázku třetí (je unijní model regionální spolupráce vhodný pro ASEAN), pokládal bych za vhodnější poněkud odlišnou formulaci. S ohledem na to, že unijní model je založen na supranacionalitě, dochází studentka k poměrně předvídatelnému závěru, že přinejmenším v blízké budoucnosti unijní model pro ASEAN vhodný není (str. 189); podrobně se však zabývá alternativními modely a přináší v tomto ohledu konkrétní doporučení. Za trefnější bych proto pokládal formulovat takto i výzkumnou otázku, tedy jaký model regionální spolupráce v soutěžních věcech by byl pro ASEAN vhodný.

Studentka v každém případě vymezení právě těchto výzkumných otázek adekvátně zdůvodňuje a podrobně se zabývá metodologií, na základě které je hodlá zodpovědět; i přes výše uvedené proto nemám k cílům práce zásadnějších výhrad.

Pokud jde o naplnění cílů práce, omezím se i zde na dílčí výhrady. U první otázky si nejsem zcela jist komparátorem, který měl zodpovídat otázku, zda je daný režim založen na unijním právu. Charakteristiku unijního soutěžního práva, kterou studentka představuje, pokládám v tomto ohledu za poněkud kusou až zkratkovitou. V jednom odstavci na str. 29 uvádí některé údajné odchylky od soutěžního modelu ve Spojených státech, zdůrazňuje rozdílnost cílů, které má unijní soutěžní právo sledovat, zaměření na ochranu soutěžního procesu spíše než ochranu blaha spotřebitele a schopnost lépe se vypořádat se zásahy státu do ekonomiky; osobně

nepokládám tyto charakteristiky za nesporné, přinejmenším s ohledem na unijní praxi v posledních letech, a rád bych se k nim vrátil v rámci ústní obhajoby. Práce s těmito charakteristikami při hodnocení inspirace pro jednotlivé soutěžní režimy příliš nepracuje a v zásadě vychází z toho, co za zdroj své inspirace uvádí samotná právní úprava (str. 198), jakkoli oceňuji odkazy na judikaturu v některých jurisdikcích, která tuto „inspiraci“ potvrzují.

Pokud jde o druhou, nejzajímavější a současně nejobtížnější otázku, práce se velmi podrobně zabývá kritérii, která je možno zohlednit při hodnocení „vhodnosti“ soutěžního práva pro danou jurisdikci, jakkoliv se do značné míry jedná o kompilaci literatury a výzkumu na toto téma. V závěru představuje tři aspekty, které hodlá pro účely „vhodnosti“ posuzovat (str. 74), sebekriticky ale uznává, že na úplnou analýzu nemá prostor (str. 76), a v závěru konkrétní odpověď na otázku „vhodnosti“ nepřináší (str. 203). Ke kritériím posuzování „vhodnosti“ bych se rád vrátil v rámci ústní obhajoby, pokud však jde o cíle práce spojené s touto výzkumnou otázkou, i přes výše uvedené je pokládám za naplněné.

Pokud jde konečně o třetí otázku, práce, jak již bylo uvedeno výše, ve skutečnosti odpovídá na otázku formulovanou poněkud odlišně, než práce v úvodu uvádí, k naplnění cílů práce však nemám ani zde výhrad.

Práce má převážně deskriptivní charakter. Oceňuji ale obrovské množství a rozmanitost zdrojů, se kterými studentka při jejím zpracování pracovala, a přinejmenším v českém prostředí ji pokládám za unikátní a pro právní vědu přínosnou. Oceňuji rovněž, že práce udržuje své „zacílení“ a neodbočuje k tématům, která pro naplnění jejích cílů nejsou nezbytná.

III.

Odborná úroveň práce, obsahové připomínky

K obsahu práce nemám věcných výhrad, studentka bezpečně prokazuje svou orientaci v diskutované problematice, její závěry jsou opřeny odkazy na aktuální literaturu a řádně odůvodněny.

Již jsem ocenil pečlivé metodologické vymezení práce, přesto, jak jsem naznačil již výše, bych přivítal objasnění některých východisek, na kterých práce stojí, a v rámci ústní obhajoby práce bych se proto rád zaměřil na některé z následujících otázek:

- (1) **Charakteristiky unijního soutěžního práva.** V čem se v unijní praxi posledního desetiletí projevuje zaměření na ochranu soutěžního procesu, spíše než blaha spotřebitele? V čem konkrétně spočívá větší schopnost unijního soutěžního práva vypořádat se s přítomností státu v hospodářství? Studentka uvádí, že hodnocené státy přejaly „unijní“ model s řadou odchylek (str. 98); jedná se i ve světle těchto odchylek stále o „unijní“ model a zpět na samý začátek, jaké charakteristiky jsou tedy pro „unijní“ model definující?
- (2) **Vhodnost přijatého soutěžního režimu.** Zabývala se studentka dopady, které mělo zavedení určitého soutěžněprávního režimu na hospodářství dané jurisdikce? Jsou dostupná data, která by umožnila zodpovědět, „co fakticky se změnilo“?
- (3) **Vietnam.** Ve vztahu k vietnamskému soutěžnímu právu publikovalo OECD v roce 2018 rozsáhlé *peer review*, které v závěru obsahuje řadu konkrétních doporučení; jak hodnotí studentka „vhodnost“ dnešní vietnamské soutěžní politiky ve světle těchto doporučení?

IV.

Jazyková a formální úroveň práce

K jazyku ani k formální stránce práce nemám žádných výhrad, je psána stylem adekvátním tomuto druhu práce.

Velmi oceňuji rozsah odborné literatury, se kterým studentka pracuje.

V.

Závěry

Studentka ve své disertační práci **prokázala** schopnost samostatné tvůrčí práce v daném oboru. Disertační práci proto **doporučuji** k obhajobě.

V Olomouci dne 12. září 2022

Michal Petr